

การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาและบุคลากร
ที่มีต่อการจัดงานกฐินพระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล

The study of behavior and satisfaction of student and staff to
The Royal Kathin Ceremony, Mahidol University

ภาณุมาศ ทองสุขศรี
Panumas Thongsooksri

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาและบุคลากรที่มีต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 67,005 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดตอบเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 100

ผลการศึกษาพฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทานพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารการจัดงานจากหนังสือเวียน เหตุผลที่เข้าร่วมงานเพราะต้องการสร้างมหาทานสะสมบุญบารมีให้สูงขึ้น โดยส่วนใหญ่จะร่วมใน กิจกรรมการบริจาคเงินทำบุญ เทศกาลที่บริจาคเงินทำบุญมากที่สุดคือเทศกาลทอดกฐิน ซึ่งจะบริจาคเงินทำบุญสมทบกฐินของมหาวิทยาลัยเกือบทุกปี โดยทำบุญร่วมกับคนอื่นในหน่วยงานและรวบรวมนำส่งในนามของส่วนงาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคเงินทำบุญคือการที่มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นเจ้าภาพ ซึ่งจะบริจาคเงินทำบุญโดยเฉลี่ยไม่เกิน 100 บาท สำหรับการไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดพบว่า วัดเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง/มีเกจิอาจารย์หรือวัตถุมงคลดังจะมีผลต่อการตัดสินใจไปร่วมพิธีฯ ซึ่งเคยไปร่วมพิธีฯ มาแล้วจำนวน 1 - 5 ครั้ง โดยจะเดินทางด้วยรถรับ - ส่งที่มหาวิทยาลัยจัดให้ และส่วนใหญ่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมใดเพิ่มเติมอีกเพราะเป็นการเพิ่มภาระให้กับวัดและชุมชน

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทานพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านพิธีการ ด้านการบริจาคเงินทำบุญ ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสถานที่และยานพาหนะ โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ รูปแบบการจัดงานกฐินพระราชทานที่มีการแจกของที่ระลึก/วัตถุมงคลแก่ผู้ไปร่วมพิธีที่วัด รองลงมา คือ ความถูกต้องและความเหมาะสมของพิธีถวายผ้าพระกฐิน และความเหมาะสมของการเชิญชวนบริจาคเงินทำบุญผ่านหน่วยงานต้น¹

สังกัดหรือการตั้งผู้รับบริจาคที่ส่วนงานแทนการส่งของทำบุญถึงตัวบุคคลโดยตรงส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่าง มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ความทั่วถึงและความหลากหลายช่องทางของการประชาสัมพันธ์การจัดงาน รองลงมา คืออาหารและเครื่องดื่ม และความเหมาะสมและความสะดวกในการจัดยานพาหนะรับ-ส่งผู้เดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย 1) ด้านประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยควรเลือกใช้สื่อแบบผสมผสานที่มีความสอดคล้องกับความสนใจ ทักษะคิด ค่านิยม และความคุ้นเคยของนักศึกษา เช่น เครือข่ายสังคมออนไลน์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้องค์กรนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การจัดงาน ตลอดจนให้ความสำคัญกับสื่อกิจกรรม 2) ด้านอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลจำนวนผู้ไปร่วมงานกับส่วนงาน พร้อมทั้งเตรียมอาหารสำรองกรณีฉุกเฉิน และจัดบริการอาหารมังสวิรัตินี้เพื่อให้สอดคล้องกับงานบุญ 3) การจัดบริการรถรับ - ส่งผู้เดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน ควรเพิ่มจุดรับ - ส่งย่อยโดยให้รถบริการวิ่งวนรับ - ส่งตามจุดที่กำหนด 4) ด้านการมีส่วนร่วม ควรสร้างกลไกให้เกิดการมีส่วนร่วมในระดับมหาวิทยาลัยโดยการแต่งตั้งผู้บริหารของส่วนงานต่างๆ เป็นคณะกรรมการการจัดงาน ควรจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับงานกฐินพระราชทานในลักษณะการจัดการความรู้ ตลอดจนขอความร่วมมือจากทุกส่วนงานหลีกเลี่ยงการจัดสัมมนา/การประชุมวิชาการ/กิจกรรมในวันเดียวกับวันที่มีการจัดงานกฐินพระราชทาน

คำสำคัญ: พฤติกรรม ความพึงพอใจ กฐินพระราชทาน การมีส่วนร่วม

Abstract

This survey research aimed to study the behavior and satisfaction of student and staff to The Royal Kathin Ceremony. The population of this research consisted of the total number of student and staff of Mahidol University (N=67,005). The 398 of sample size were selected by using simple random sampling. Self-administered questionnaire was used as a survey instrument for data collection. The descriptive statistics includes frequency, percentage, average, and standard deviation were used for satisfaction analysis.

The results show that the major of participants get informed The Royal Kathin Ceremony from circular letter. The reason of them in participating was to accumulate merit increasingly. Mostly activity that the major of participants join in Thod Kathin Festival was donation. Participants donate with other staff and on behalf of faculty for The Royal Kathin Ceremony every year. The factors relating to their making decision of donation was The Royal Kathin Ceremony organized by Mahidol University that the average of donation was not more than 100 baht. In term of ceremony participation, the result found that the decision of participants to join ceremony depends on the famous of temple, monk and sacred object. The major of them have been to join in The Royal Kathin ceremony 1-5 times by shuttle bus offering by Mahidol

University. The faculties suggested that they did not want to add other activities for The Royal Kathin Ceremony because it may be caused of burden for temple and community.

According to satisfaction result, the major of participants had satisfied in The Royal Kathin Ceremony participation. The result shows that the student and staff had high level of satisfaction to The Royal Kathin ceremony in overall aspects. According to the average of satisfaction in each aspect, there were found the satisfaction in ceremony, donation, advertising, welcoming and accommodation, and venue and transportation respectively. In term of contents, the contents which had highest satisfaction were style of ceremony that offer souvenir/ holy object to the participants, suitability of offering The Royal Kathin Ceremony cloth and donation invitation style which received the donation from the original affiliation or donation box respectively. In addition, contents which had lowest level of satisfaction were the comprehensive and variety of advertising channels and food, and suitability and convenience of transportation respectively.

Research suggestions were 1) advertising; the university should to use the integrated media which related to student's interest, attitude, value, and familiar to promote ceremony and give an opportunity for student organization in advertising participation, 2) food and accommodation; the university should to confirm the number of participant to prepare enough food especially vegetarian food to comply with the ceremony 3) transportation; the university should to extent the transfer points for shuttle to the ceremony 4) participation; the university should to encourage the ceremony participation in university level by name the dean of each faculties to be host of The Royal Kathin ceremony, set of Kathin exhibition, and ask the faculties for the cooperation in avoiding the other activities on The Royal Kathin Ceremony day.

Keywords: Behavior , Satisfaction , The Royal Kathin Ceremony , Participation

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยมหิดลมีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิต การให้บริการวิชาการ การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับการดำเนินภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของสืบสานประเพณีอันดีงามทางพุทธศาสนาให้คงอยู่สืบไป จึงได้กำหนดให้

การจัดงานกฐินพระราชทานเป็นกิจกรรมหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) โดยมีเป้าประสงค์หลักเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ตลอดจนเพื่อให้ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้ร่วมกันบำเพ็ญทานตามฤดูกาลและนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เมื่อถึงกำหนดกฐินกาลมหาวิทยาลัยจะขอรับพระราชทานผ้าพระกฐินเพื่อนำไปทอดถวายแด่พระสงฆ์ที่อยู่จำพรรษาครบถ้วนตลอดไตรมาส ณ

พระอารามหลวงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดในชุมชน
ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่

ในการจัดงานกฐินพระราชทานนั้น
มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นประจำ
ทุกปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2520 จนถึงปัจจุบัน รวม
ระยะเวลา 39 ปี ซึ่งในแต่ละปีจะมีคนไปร่วมพิธีถวาย
ผ้าพระกฐินที่วัดไม่มากนัก อีกทั้งหน่วยงานที่
รับผิดชอบคือกองบริหารงานทั่วไปยังไม่มีเก็บ
ข้อมูลและประมวลผลอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อนำข้อมูล
มาใช้ประโยชน์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ
ศึกษาพฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน
ตลอดจนความพึงพอใจที่มีต่อการจัดงานของ
นักศึกษาและบุคลากร โดยหวังว่าผลการศึกษานี้
จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและกองบริหารงานทั่วไป
ได้นำไปใช้ในการวางแผนพัฒนารูปแบบการจัดงาน
กฐินพระราชทานให้มีความเหมาะสมและสอดคล้อง
กับพฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาคมมหิดล
ในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาและ
บุคลากรในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทานของ
มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของ
นักศึกษาและบุคลากรที่มีต่อการจัดงานกฐิน
พระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการ
พัฒนารูปแบบการจัดงานกฐินพระราชทานของ
มหาวิทยาลัยมหิดล

นิยามศัพท์

1. พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการ
แสดงออกของนักศึกษาและบุคลากรในการเข้า

ร่วมงานกฐินพระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล
โดยครอบคลุมช่องทางการรับข่าวสารการจัดงาน
เหตุผลที่เข้าร่วมงาน กิจกรรมที่เข้าร่วมงาน เทศกาล
ที่บริจาคเงินทำบุญมากที่สุด ความถี่ของการบริจาค
เงินทำบุญ ช่องทางการบริจาคเงินทำบุญ ปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อการตัดสินใจทำบุญ จำนวนเงินที่ทำบุญ
ลักษณะของวัดที่มีผลต่อการตัดสินใจไปร่วมพิธีถวาย
ผ้าพระกฐิน ความถี่ในการไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน
วิธีการเดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน และความ
คิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจัดให้มีเพิ่มเติม
นอกเหนือจากกิจกรรมที่เป็นพิธีการ

2. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือ
ทัศนคติในทางบวกของนักศึกษาและบุคลากรของ
มหาวิทยาลัยมหิดลที่มีต่อการจัดงานกฐิน
พระราชทานประจำปีพุทธศักราช 2558 ในด้านพิธี
การ ด้านสถานที่และยานพาหนะ ด้านประชาสัมพันธ์
ด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้าน
การบริจาคเงินทำบุญ โดยวัดจากแบบสอบถามความ
พึงพอใจที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3. กฐินพระราชทาน หมายถึง งานกฐิน
พระราชทานที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดขึ้นในปี
พุทธศักราช 2558 โดยนำผ้าพระกฐินไปถวาย ณ วัด
กาญจนสิงหาสน์วรวิหาร กรุงเทพมหานคร

4. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่นักศึกษา
และบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดลเข้าไปมีส่วนร่วม
หรือมีความเห็นพร้อมต้องกันที่จะมีส่วนร่วม
รับผิดชอบต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน โดย
ครอบคลุมกิจกรรมสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ การบริจาค
เงินทำบุญและการไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัด

วิธีการศึกษา

- 1) รูปแบบการวิจัย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการ
วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 67,005 คน มหาวิทยาลัยมหิดล (2559. หน้า 8,34) แบ่งเป็นนักศึกษาจำนวน 32,675 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 48.77 บุคลากรจำนวน 34,330 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 51.23

3) กลุ่มตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) กำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ (Taro Yamane) ตามกระบวนการสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน จากนักศึกษาจำนวน 194 คน บุคลากรจำนวน 204 คน

4) กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ และหน่วยงานที่สังกัด

2. ตัวแปรด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย ช่องทางการรับข่าวสารการจัดงาน เหตุผลที่เข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน กิจกรรมที่เข้าร่วมในงานกฐินพระราชทาน เทศกาลที่บริจาคเงินทำบุญมากที่สุด ความถี่ของการบริจาคเงินทำบุญ ช่องทางการบริจาคเงินทำบุญ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำบุญ จำนวนเงินที่ทำบุญ ลักษณะของวัดที่มีผลต่อการตัดสินใจไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน ความถี่ในการไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน วิธีการเดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจัดให้มีเพิ่มเติม นอกเหนือจากกิจกรรมที่เป็นพิธีการ

3. ตัวแปรความพึงพอใจ ประกอบด้วย ความพึงพอใจ 5 ด้าน คือ ด้านพิธีการ ด้านสถานที่และยานพาหนะ ด้านประชาสัมพันธ์ ด้าน

การต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริจาคเงินทำบุญ

5) เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามปลายปิด (Closed-Ended Questions) แบบเลือกตอบ (Check - List) โดยให้กาเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่กำหนด และให้เติมคำให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง มีคำถามจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ และหน่วยงานที่สังกัด

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน เป็นข้อคำถามปลายปิด (Closed-Ended Questions) แบบเลือกตอบ (Check - List) โดยให้กาเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่กำหนด มีคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ช่องทางการรับข่าวสาร การจัดงาน เหตุผลที่เข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน กิจกรรมที่เข้าร่วมในงานกฐินพระราชทาน เทศกาลที่บริจาคเงินทำบุญมากที่สุด ความถี่ของการบริจาคเงินทำบุญ ช่องทางการบริจาคเงินทำบุญ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำบุญ จำนวนเงินที่ทำบุญ ลักษณะของวัดที่มีผลต่อการตัดสินใจไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน ความถี่ในการไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน วิธีการเดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจัดให้มีเพิ่มเติม นอกเหนือจากกิจกรรมที่เป็นพิธีการ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน เป็นคำถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือกตอบตามความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้กาเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่กำหนด มีคำถามจำนวน 16 ข้อ จำแนกตามความพึงพอใจ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพิธีการ ด้านสถานที่และยานพาหนะ ด้าน

ประชาสัมพันธุ์ ด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริจาคเงินทำบุญ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการจัดงาน เป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น จำนวน 1 ข้อ

6) วิธีเก็บข้อมูล

1. ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และข้อมูลสังเขปเกี่ยวกับการจัดงานกฐินพระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล ศึกษาค้นคว้าจากวิทยานิพนธ์ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเอกสารจากการปฏิบัติงาน

2. ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2558 ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ผู้วิจัยใช้นักศึกษาที่ผ่านการอธิบายการตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน แจกแบบสอบถามนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา โดยไม่คำนึงถึงชั้นปีการศึกษาและคณะวิชาจนครบตามจำนวน 194 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

- กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากร ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของส่วนงานต่างๆ จำนวน 204 ชุด โดยได้ติดตามขอรับคืนด้วยตนเองซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

7) การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ และวิธีการวิเคราะห์

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการจัดงาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean; \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation; SD) กำหนดคะแนนคำตอบออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert Scale โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้ พึงพอใจมากที่สุด ให้ 5 คะแนน พึงพอใจมากให้ 4 คะแนน พึงพอใจปานกลาง ให้ 3 คะแนน พึงพอใจน้อยให้ 2 คะแนน และพึงพอใจน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของข้อมูลออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งคำนวณจากการกำหนดค่าพิสัย (Range) คือ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ผู้ศึกษาได้นำค่าเฉลี่ยช่วงของกาวัด 0.80 ที่ได้มาใช้เพื่อบรรยายค่าคะแนนเฉลี่ยโดยกำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 คะแนน

หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 คะแนน

หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 คะแนน

หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 คะแนน

หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 คะแนน

หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศ

หญิง (72.61%) มีสถานภาพเป็นบุคลากร (51.23 %)
มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี (31.91%) และสังกัด
สำนักงานอธิการบดี (27.13%) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

n = 398

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	109	27.39
หญิง	289	72.61
2. สถานภาพ		
นักศึกษา	194	48.77
บุคลากร	204	51.23
3. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	18	4.52
21 – 30 ปี	101	25.38
31 – 40 ปี	127	31.91
41 – 50 ปี	126	31.66
51 ปี ขึ้นไป	26	6.53
4. หน่วยงานที่สังกัด		
สำนักงานอธิการบดี	108	27.13
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	15	3.77
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี	10	2.51
คณะวิทยาศาสตร์	63	15.83
คณะวิศวกรรมศาสตร์	32	8.04
คณะเทคนิคการแพทย์	20	5.03
คณะสัตวแพทยศาสตร์	10	2.51
คณะทันตแพทยศาสตร์	11	2.76
คณะกายภาพบำบัด	10	2.51
คณะศิลปศาสตร์	17	4.27

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
4. หน่วยงานที่สังกัด (ต่อ)		
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	10	2.51
บัณฑิตวิทยาลัย	16	4.02
วิทยาลัยราชสุดา	38	9.55
วิทยาลัยนานาชาติ	12	3.01
สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล	5	1.26
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย	6	1.51
สถาบันโภชนาการ	5	1.26
ศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ	5	1.26
หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล	5	1.26

2) พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน

ผลการศึกษาพฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทานพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารการจัดงานจากหนังสือเวียน (32.16%) เหตุผลที่เข้าร่วมงานเพราะต้องการสร้างมหาทานสะสมบุญบารมีให้สูงขึ้น (53.02%) โดยส่วนใหญ่จะร่วมในกิจกรรมการบริจาคเงินทำบุญ (60.55%) เทศกาลที่บริจาคเงินทำบุญมากที่สุดคือ เทศกาลทอดกฐิน (48.75%) ซึ่งจะบริจาคเงินทำบุญสมทบกฐินของมหาวิทยาลัยเกือบทุกปี (33.92%)

โดยทำบุญร่วมกับคนอื่นในหน่วยงานและรวบรวมนำส่งในนามของส่วนงาน (52.26%) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคเงินทำบุญคือการที่มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นเจ้าภาพ (76.88%) ซึ่งจะบริจาคเงินทำบุญ โดยเฉลี่ยไม่เกิน 100 บาท (56.28%) สำหรับการไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดพบว่าวัดเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง/มีเกจิอาจารย์หรือวัตถุมงคลดังจะมีผลต่อการตัดสินใจไปร่วมพิธีฯ (55.03%) ซึ่งเคยไปร่วมพิธีฯ มาแล้วจำนวน 1- 5 ครั้ง (44.98%) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน

n = 398

พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ท่านได้รับข่าวสารการจัดงานกฐินพระราชทานมหาวิทยาลัยมหิดลจากสื่อใดมากที่สุด		
หนังสือเวียน	128	32.16
โปสเตอร์/ป้ายประชาสัมพันธ์/แผ่นพับ	110	27.64
เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยมหิดล	96	24.12

พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
มหิดลสาร	55	13.82
สื่อบุคคล (เพื่อนร่วมงาน, คนรู้จัก ฯลฯ)	9	2.26
2. เหตุผลสำคัญที่ท่านเข้าร่วมในงานกฐินพระราชทาน มหาวิทยาลัยมหิดล		
ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสืบสานประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา	144	36.18
สร้างมหาทานสะสมบุญบารมีให้สูงขึ้น	211	53.02
นำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	38	9.55
อุทิศผลบุญให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้วและเจ้ากรรมนายเวร	5	1.25
3. ท่านเข้าร่วมในกิจกรรมใดของงานกฐินพระราชทาน มหาวิทยาลัยมหิดล		
บริจาคเงินทำบุญ	241	60.55
ไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัด	80	20.10
ทั้งบริจาคเงินทำบุญและไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัด	77	19.35
4. เทศกาลใดที่ท่านบริจาคเงินทำบุญมากที่สุด		
วันพระ	9	2.26
วันเข้าพรรษา	13	3.27
วันขึ้นปีใหม่	4	1.00
วันสงกรานต์	21	5.28
ทอดผ้าป่า	147	36.93
ทอดกฐิน	194	48.75
วันสำคัญทางศาสนา (วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา และวันอาสาฬหบูชา)	7	1.76
วันที่เป็นวาระสำคัญของชีวิต (วันเกิด วันแต่งงาน ฯลฯ)	3	0.75
5. ความถี่ของการบริจาคเงินทำบุญสมทบกฐินมหาวิทยาลัยมหิดล		
ทำทุกปี	56	14.07
ทำเกือบทุกปี	135	33.92
นานๆ ครั้งแล้วแต่โอกาส	84	21.11
ไม่เคยบริจาคเงินทำบุญ	123	30.90
6. ท่านร่วมบริจาคเงินทำบุญสมทบกฐินพระราชทานมหาวิทยาลัยมหิดลด้วยช่องทางใด		
ทำบุญร่วมกับคนอื่นในหน่วยงาน และรวบรวมนำส่งในนามของส่วนงาน	208	52.26
บริจาคผ่านตู้รับบริจาคที่ตั้งอยู่บริเวณสถานที่ทำงาน/วัด	190	47.74
7. ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคเงินทำบุญสมทบกฐินพระราชทานมหาวิทยาลัยมหิดล		
มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นเจ้าภาพ	306	76.88
วัดที่จะนำองค์พระกฐินไปทอดถวาย	70	17.59
วัตถุประสงค์ของการจัดงาน	22	5.53

พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
8. จำนวนเงินโดยเฉลี่ยที่ท่านทำบุญสมทบกฐินพระราชทาน มหาวิทยาลัยมหิดล		
ไม่เกิน 100 บาท	224	56.28
101 – 200 บาท	121	30.40
201 – 300 บาท	35	8.80
301 บาท ขึ้นไป	18	4.52
9. วัดลักษณะใดที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินของท่าน		
วัดที่ตั้งอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยหรือวัดที่มีเส้นทางการเดินทางที่สะดวก	41	10.30
วัดที่มีศิลปกรรมสวยงามสะท้อนความเป็นศิลปวัฒนธรรม	129	32.41
วัดเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง/มีเกจิอาจารย์หรือวัตถุมงคลดัง	219	55.03
วัดที่มีพระภิกษุปฏิบัติอยู่ในธรรมวินัยเคร่งครัด	9	2.26
10. ท่านเคยไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดมาแล้วกี่ครั้ง (เฉพาะกฐินพระราชทานมหาวิทยาลัยมหิดล)		
1 – 5 ครั้ง	179	44.98
6 -10 ครั้ง	51	12.81
มากกว่า 10 ครั้ง	24	6.03
ไม่เคยไปร่วมพิธีฯ	144	36.18

สำหรับวิธีการเดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐิน และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจัดให้มีเพิ่มเติมนอกเหนือจากกิจกรรมที่เป็นพิธีการนั้น ผู้วิจัยเลือกสำรวจเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดในปี 2558 จำนวนทั้งสิ้น 157 ราย ซึ่งได้จากการสอบถามพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของงานกฐินพระราชทานในข้อ 3 เพื่อ

หลีกเลี่ยงผลเบี่ยงเบนตามความรู้สึกโดยไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์จริง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถรับ-ส่งที่มหาวิทยาลัยจัดให้ (79.62%) และมีความเห็นว่าไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมเพิ่มเติมอีก เพราะเป็นการเพิ่มภาระให้กับวัดและชุมชน (53.50%) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน

พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
n = 157		
11. ท่านเดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดโดยวิธีใด		
รถรับ - ส่งที่มหาวิทยาลัยจัดให้	125	79.62
รถรับ - ส่งที่ส่วนงานจัดให้	10	6.37
รถส่วนตัว	22	14.01

พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
12. รูปแบบการจัดงาน นอกเหนือจากกิจกรรมที่เป็นพิธีการ ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมกิจกรรมใดอีกบ้าง		
พาศมสถานที่ปูชนียวัตถุและถาวรวัตถุที่สำคัญของวัดและสถานที่ใกล้เคียง	39	24.84
การออกร้านอาหารหรือสินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดหรือท้องถิ่น	30	19.11
การแสดงดนตรีหรือกิจกรรมพื้นเมืองประจำท้องถิ่น	4	2.55
ไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมเพิ่มเพราะเป็นการเพิ่มภาระให้กับวัดและชุมชน	84	53.50

3) ความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน

การศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดใน ปี 2558 จำนวน 157 ราย ซึ่งได้จากการสอบถามพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรมของงานกฐินพระราชทานในข้อ 3 เพื่อหลีกเลี่ยงผลเบี่ยงเบนตามความรู้สึกโดยไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์จริง ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.65

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านพิธีการ ($\bar{X} = 4.05$) ด้านการบริจาคเงินทำบุญ ($\bar{X} = 3.64$) ด้านประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.57$) ด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.54$) และด้านสถานที่และยานพาหนะ ($\bar{X} = 3.44$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดงานกฐินพระราชทานที่มีการแจกของที่ระลึก/วัตถุมงคลแก่ผู้ไปร่วมพิธีที่วัดในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) สำหรับความพึงพอใจในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ความถูกต้องและความเหมาะสมของพิธีถวายผ้าพระกฐิน (ช่วงบ่าย) ($\bar{X} = 4.01$) ความเหมาะสมของการเชิญชวนบริจาคเงินทำบุญผ่านหน่วยงานต้นสังกัดหรือการตั้งตู้รับบริจาค

ที่ส่วนงานแทนการส่งของทำบุญถึงตัวบุคคลโดยตรง ($\bar{X} = 3.97$) ความถูกต้องและความเหมาะสมของพิธีเจริญพระพุทธมนต์ (ช่วงเช้า) ($\bar{X} = 3.95$) การแสดงดนตรีและการบรรเลงเพลงในแต่ละช่วงเวลาและลำดับขั้นตอนพิธีการต่างๆ ($\bar{X} = 3.92$) การต้อนรับและการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.81$) ความเพียงพอของข้อมูลต่างๆ ($\bar{X} = 3.77$) ความชัดเจนและความน่าสนใจของเอกสารแผ่นพับและป้ายประชาสัมพันธ์การจัดงาน ($\bar{X} = 3.66$) ความเหมาะสมของการประดับตกแต่งสถานที่ภายในพระอุโบสถและบริเวณโดยรอบ ($\bar{X} = 3.52$) การนำเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับบริจาคจากงานกฐินพระราชทานไปช่วยเหลือสังคมและชุมชน ($\bar{X} = 3.50$) ความเหมาะสมของการตั้งโต๊ะรับบริจาคเงินทำบุญที่วัด ($\bar{X} = 3.46$) ความเหมาะสมความเพียงพอและความสะอาดของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในงาน ($\bar{X} = 3.44$) ความเหมาะสมและความเพียงพอของสถานที่จอดรถและการอำนวยความสะดวกในการจัดการจราจร ($\bar{X} = 3.41$) ตามลำดับ แต่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางต่อความเหมาะสมและความสะดวกในการจัดยานพาหนะรับ-ส่งผู้เดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัด ($\bar{X} = 3.40$) อาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X} = 3.38$) และความทั่วถึงและความหลากหลายช่องทางของการประชาสัมพันธ์การจัดงาน ($\bar{X} = 3.28$) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจที่มีต่อการจัดงานกฐินพระราชทานจำแนกตามด้าน

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)						\bar{X}	SD	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม			
1. ด้านพิธีการ									
1. ความถูกต้องและความเหมาะสมของพิธีเจริญพระพุทธมนต์ (ช่วงเช้า)	39 (24.84)	106 (67.52)	12 (7.64)	-	-	157 (100.00)	3.95	0.44	มาก
2. ความถูกต้องและความเหมาะสมของพิธีถวายผ้าพระกฐิน (ช่วงบ่าย)	51 (32.49)	94 (59.87)	12 (7.64)	-	-	157 (100.00)	4.01	0.47	มาก
3. การแสดงดนตรีและการบรรเลงเพลงในแต่ละช่วงเวลาและลำดับขั้นตอนพิธีการต่างๆ	53 (33.76)	75 (47.77)	27 (17.20)	2 (1.27)	-	157 (100.00)	3.92	0.59	มาก
4. รูปแบบการจัดงานกฐินพระราชทานที่มีการแจกของที่ระลึก/วัตถุมงคลแก่ผู้ไปร่วมพิธีที่วัด	118 (75.16)	24 (15.29)	12 (7.64)	2 (1.27)	1 (0.64)	157 (100.00)	4.31	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.05	0.52	มาก
2. ด้านสถานที่และยานพาหนะ									
1. ความเหมาะสมของการประดับตกแต่งสถานที่ภายในพระอุโบสถและบริเวณโดยรอบ	-	112 (71.34)	33 (21.02)	12 (7.64)	-	157 (100.00)	3.52	0.50	มาก
2. ความเหมาะสมและความเพียงพอของสถานที่จอดรถและการอำนวยความสะดวกในการจัดการจราจร	10 (6.37)	90 (57.33)	28 (17.83)	27 (17.20)	2 (1.27)	157 (100.00)	3.41	0.72	มาก
3. ความเหมาะสมและความสะดวกในการจัดยานพาหนะรับ - ส่ง ผู้เดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัด	14 (8.92)	69 (43.95)	53 (33.76)	21 (13.37)	-	157 (100.00)	3.40	0.67	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย							3.44	0.63	มาก

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	SD	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
3.ด้านประชาสัมพันธ์									
1. ความทั่วถึงและความหลากหลายช่องทางของการประชาสัมพันธ์การจัดงาน	16 (10.19)	35 (22.29)	94 (59.88)	10 (6.37)	2 (1.27)	157 (100.00)	3.28	0.64	ปานกลาง
2. ความชัดเจนและความน่าสนใจของเอกสารแผ่นพับและป้ายประชาสัมพันธ์การจัดงาน	27 (17.20)	77 (49.04)	49 (31.21)	4 (2.55)	- -	157 (100.00)	3.66	0.60	มาก
3. ความเพียงพอของข้อมูลต่างๆ	32 (20.38)	86 (54.78)	39 (24.84)	- -	- -	157 (100.00)	3.77	0.54	มาก
ค่าเฉลี่ย							3.57	0.59	มาก
4. ด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก									
1. การต้อนรับและการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	45 (28.66)	69 (43.95)	41 (26.12)	2 (1.27)	- -	157 (100.00)	3.81	0.62	มาก
2. อาหารและเครื่องดื่ม	- -	88 (56.05)	53 (33.76)	16 (10.19)	- -	157 (100.00)	3.38	0.54	ปานกลาง
3.ความเหมาะสม ความเพียงพอและความสะอาดของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในงาน	- -	92 (58.60)	59 (37.58)	4 (2.55)	2 (1.27)	157 (100.00)	3.44	0.50	มาก
ค่าเฉลี่ย							3.54	0.55	มาก
5.ด้านการบริจาคเงินทำบุญ									
1. ความเหมาะสมของการเชิญชวนบริจาคเงินทำบุญผ่านหน่วยงานต้นสังกัดหรือการตั้งตู้รับบริจาคที่ส่วนงานแทนการส่งซองทำบุญถึงตัวบุคคลโดยตรง	53 (33.76)	82 (52.23)	22 (14.01)	- -	- -	157 (100.00)	3.97	0.53	มาก
2.ความเหมาะสมของการตั้งโต๊ะรับบริจาคเงินทำบุญที่วัด	14 (8.92)	82 (52.23)	39 (24.84)	22 (14.01)	- -	157 (100.00)	3.46	0.67	มาก

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	SD	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
3.การนำเงินส่วนหนึ่งที่ได้ รับบริจาคจากงานกุศล พระราชทานไปช่วยเหลือ สังคมและชุมชน	25	63	53	16	-	157	3.50	0.70	มาก
ค่าเฉลี่ย	(15.92)	(40.13)	(33.76)	(10.19)	-	(100.00)	3.64	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.65	0.58	มาก

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการจัดงาน ผลการศึกษาในส่วนนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้ทุกคณะ/สถาบันไปร่วมงานถวายผ้าพระกฐินที่วัดเพื่อสร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วม (33.33%) รองลงมา

ควรประชาสัมพันธ์การจัดงานให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น (18.33%) และควรจัดบริการอาหารให้เพียงพอ กับจำนวนผู้ไปร่วมงานและมีความเหมาะสมกับงานบุญ เช่น อาหารมังสวิรัต เป็นต้น (16.67%) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการจัดงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ร้อยละ)	อันดับที่
- ควรส่งเสริมให้ทุกคณะ/สถาบันไปร่วมงานถวายผ้าพระกฐินที่วัดเพื่อสร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วม	20 (33.33%)	1
- ควรประชาสัมพันธ์การจัดงานให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น	11 (18.33%)	2
- ควรจัดบริการอาหารให้เพียงพอกับจำนวนผู้ไปร่วมงานและมีความเหมาะสมกับงานบุญ เช่น อาหารมังสวิรัต เป็นต้น	10 (16.67%)	3
- ควรสนับสนุนให้คณะ/สถาบันต่างๆ จัดรถบริการรับ - ส่งนักศึกษาและบุคลากรในสังกัดไปร่วมงานที่วัด	7 (11.67%)	4
- ควรสนับสนุนให้นักศึกษาปัจจุบันมีกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยและวัดให้มากขึ้น นอกเหนือจากการตั้งแถวรับองค์พระกฐิน เช่น การแห่องค์พระกฐินไปยังวิทยาเขตหรือชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์การจัดงานและบอกบุญ	5 (8.33%)	5
- เป็นโครงการที่ดีมาก อยากให้มหาวิทยาลัยจัดต่อเนื่องทุกปี แต่ควรสลับไปทอดกฐินวัดในต่างจังหวัด โดยเฉพาะวัดในท้องที่ที่ตั้งของวิทยาเขตในสวนภูมิภาคเพื่อให้นักศึกษาและบุคลากรของวิทยาเขตได้มีส่วนร่วมบ้าง	4 (6.67%)	6
- ควรประสานงานกับศิษย์เก่าให้มาร่วมงานกันมากขึ้น	2 (3.33%)	7

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ร้อยละ)	อันดับที่
- ควรจัดที่นั่งภายในพระอุโบสถสำหรับผู้ไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินด้วย	1 (1.67%)	8

อภิปรายผลการศึกษา

1. พฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทาน

ผลการศึกษาพฤติกรรมในการเข้าร่วมงานกฐินพระราชทานพบว่า ช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือหนังสือเวียน ทั้งนี้เพราะหนังสือเวียนเป็นการสื่อสารตามสายงานภายในองค์กร โดยมหาวิทยาลัยจะใช้แจ้งข่าวสารการจัดงานกฐินพระราชทานไปที่ทุกส่วนงาน จากนั้นส่วนงานจะนำไปสื่อสารต่อนักศึกษาและบุคลากร จึงถึงผู้รับกลุ่มใหญ่ นอกจากนี้ยังศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างจะบริจาคเงินทำบุญในเทศกาลทอดกฐินมากที่สุดทั้งนี้เพราะพุทธศาสนิกชนมีความเชื่อว่าการทำบุญทอดกฐินมีอานิสงส์มากกว่าการทำบุญอย่างอื่นสำหรับกฐินพระราชทานที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเข้าร่วมในกิจกรรมการบริจาคเงินทำบุญ ซึ่งจะบริจาคเงินทำบุญสมทบกฐินของมหาวิทยาลัยเกือบทุกปี เพราะพฤติกรรมของชาวพุทธนิยมการบริจาคเงินหรือปัจจัยในโอกาสสำคัญเนื่องจากการทำบุญที่ง่ายและเป็นรูปธรรมที่สุด ส่วนการไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัดพบว่าเคยไปร่วมพิธีเพียง 1 – 5 ครั้ง โดยลักษณะของวัดที่มีผลต่อการตัดสินใจไปร่วมพิธีมากที่สุดคือ วัดเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง/มีเกจิอาจารย์ดังหรือวัดอุ้มงคุดัง ทั้งนี้เพราะวัดเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงจะได้รับความศรัทธามาตั้งแต่ในอดีตสืบต่อกันจนถึงปัจจุบัน สำหรับเกจิอาจารย์ดังท่านขึ้นชื่อเรื่องความเคร่งครัดในพระธรรมวินัยและความเมตตาปราณี หากได้เคารพสักการะหรือมีวัดอุ้มงคุดของท่านไว้บูชาจะเป็นสิริมงคลกับชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำบุญของพุทธศาสนิกชนในเขต

เทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี (สมภพ มหาดี ตะ, 2557, บทคัดย่อ) ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำบุญของพุทธศาสนิกชนอันดับแรกคือด้านความศรัทธาในพระภิกษุ รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมและความนิยมในชื่อเสียงของวัด

2. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านพิธีการ จากการศึกษพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทานด้านพิธีการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการเข้าวัดส่วนใหญ่ของพุทธศาสนิกชนจะมุ่งเน้นการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งการจัดพิธีถวายผ้าพระกฐินที่มีรูปแบบขั้นตอนถูกต้องเคร่งครัดตามพระธรรมวินัยและประเพณีปฏิบัติ ทำให้พิธีกรรมมีความศักดิ์สิทธิ์และเกิดความเป็นสิริมงคลแก่ผู้ไปร่วมงาน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงานโดยข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ การแจกวัตถุมงคลแก่ผู้ไปร่วมพิธี ทั้งนี้เพราะเป็นการน้อมรำลึกถึงพระพุทธรูปและเก็บไว้เป็นที่ระลึกถึงผลบุญที่ได้ทำในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าวัดของคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ศึกษากรณีวัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร (พระมหาชัยนาท อรรถบุตร, 2542, บทคัดย่อ) ซึ่งจุดมุ่งหมายในการเข้าวัดส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นงานด้านพิธีกรรมแรงจูงใจภายนอกในการเข้าวัดทำบุญของคนไทยอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะความศรัทธาต่อเจ้าอาวาสและความต้องการวัตถุมงคล

ด้านสถานที่และยานพาหนะ จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทานด้านสถานที่และยานพาหนะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะมีการประดับตกแต่งในบริเวณงาน โดยเฉพาะภายในพระอุโบสถ ทำให้ศาสนพิธีเกิดความศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงการจัดสถานที่จอดรถเป็นสัดส่วนและมีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกสร้างความสะดวกสบายและความปลอดภัยให้แก่ผู้เดินทางมาทำบุญ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงาน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลางต่อการจัดยานพาหนะรับ - ส่งผู้เดินทางไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่วัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยกำหนดจุดรับ - ส่งรถบริการผู้ไปร่วมงานไว้เพียง 4 จุด คือ อาคารเคมี คณะวิทยาศาสตร์, อาคาร 1 คณะสาธารณสุขศาสตร์, จุดจอดรถประตูทางเข้าโรงพยาบาลศิริราช และอาคารสำนักงานอธิการบดี ซึ่งแม้ว่าจุดรับ - ส่งจะครอบคลุมทุกวิทยาเขต (ไม่รวมวิทยาเขตในส่วนภูมิภาค) แต่ด้วยเหตุที่แต่ละวิทยาเขตมีอาณาบริเวณกว้างขวางและอาคารตั้งอยู่ห่างไกลกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาเขตศาลายามีพื้นที่มากถึง 1,239 - 1 - 61 ไร่ ประกอบด้วย 25 ส่วนงานและมีถนนทางหลวงขนาด 10 ช่องจราจรตัดผ่านแบ่งพื้นที่มหาวิทยาลัยออกเป็น 2 ฝั่ง จึงทำให้นักศึกษาและบุคลากรไม่สะดวกในการเดินทางไปยังจุดรับ - ส่ง

ด้านประชาสัมพันธ์ จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทานด้านประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสื่อสิ่งพิมพ์ที่เลือกใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารการจัดงาน เป็นสื่อที่อยู่ใกล้มือและกลุ่มตัวอย่างมีความเคยชินในการเปิดรับ จึงสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก เช่น แผ่นพับที่ส่งไปพร้อมกับหนังสือเวียนสามารถเข้าถึงได้จากการปฏิบัติงาน ส่วนโปสเตอร์และป้ายประกาศที่ติดเผยแพร่บริเวณบอร์ดด้านหน้า

หรือภายในลิฟต์โดยสาร แหล่งชุมนุม ตลอดจนทางเดินที่นักศึกษาและบุคลากรใช้เป็นสัญจรผ่านเป็นจำนวนมาก อีกทั้งข้อมูลข่าวสารบนสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวมีการระบุนรายละเอียด ชื่อกิจกรรม วัน เวลา และสถานที่อย่างชัดเจน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การจัดงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่มีอายุมากหรือปฏิบัติงานมานานจะเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโปสเตอร์และป้ายประชาสัมพันธ์ที่พบเห็นได้ง่ายและไม่ค่อยเปิดรับการสื่อสารในรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2530, หน้า 6 - 7) ที่อธิบายเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อของผู้รับสารว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อที่พบเห็นได้ไม่ยาก เปิดรับสื่อตามความสะดวกและเลือกเปิดรับสื่อตามความเคยชิน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลางต่อความทั่วถึงและความหลากหลายช่องทางของการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะการเผยแพร่ข่าวสารการจัดงานเน้นการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ โดยไม่ให้ความสำคัญกับสื่อประเภทอื่นๆ เช่น สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การประชาสัมพันธ์จึงยังไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาไม่สนใจรับข่าวสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เท่าใดนัก อีกทั้งคนจะเลือกเปิดรับช่องทางการสื่อสารตามความสนใจเนื่องด้วยภูมิหลัง ทัศนคติ และความต้องการที่แตกต่างกัน

ด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวก จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทานด้านการต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะวัดได้จัดทำป้ายชี้บอกสถานที่สำคัญภายในวัดและทางไปห้องน้ำ อีกทั้งดูแลรักษาความสะดวกสบายของสถานที่ถนน และทางเท้า ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ จึงทำให้เกิดความประทับใจและมีความพึงพอใจต่อการจัดงาน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปาน

กลางต่ออาหารและเครื่องดื่ม ทั้งนี้เพราะอาหารและเครื่องดื่มที่จัดเตรียมไว้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ อันมีสาเหตุมาจากความคลาดเคลื่อนของข้อมูลจำนวนผู้ไปร่วมงานที่สำรวจได้จากการสอบถามส่วนงานต่างๆ โดยผู้ไปร่วมงานมีจำนวนมากกว่าที่ได้รับแจ้ง รวมถึงไม่มีการสำรวจผู้ไปร่วมงานที่เป็นนักศึกษา

ด้านการบริจาคเงินทำบุญ จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดงานกฐินพระราชทานด้านการบริจาคเงินทำบุญอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการบริจาคเงินถือเป็นบุญกิริยาวัตถุ มีจาคะจิตที่มีการให้ ไม่เกี่ยวข้องกับจำนวนเงิน แต่ขึ้นอยู่กับเจตนาบริสุทธิ์และความศรัทธา ดังนั้นการที่มหาวิทยาลัยเชิญชวนบริจาคเงินทำบุญผ่านหน่วยงานต้นสังกัดหรือการตั้งตู้รับบริจาคแทนการส่งซองถึงตัวบุคคลโดยตรง ทำให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งส่วนใหญ่เป็นพนักงานของรัฐ มีรายได้น้อย และต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด สามารถบริจาคเงินได้ตามกำลังทรัพย์โดยไม่เดือดร้อน โดยจะบริจาคเงินเฉลี่ยไม่เกิน 100 บาท จึงมีความพึงพอใจต่อการจัดงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการทำบุญของอนุคุณ คลังบุญครอง และ พละ เขาวรัตน์ (2531, หน้า 85) ในงานวิจัยเรื่อง ทศนคติของชาวชนบทอีสานต่อการทำบุญ มีข้อเสนอแนะในการทำบุญว่า “รูปแบบในการทำบุญที่จะให้บังเกิดผลดีทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม และมีความประหยัด เป็นผลดีต่อผู้ทำบุญเองและต่อสังคม ควรเป็นการทำบุญโดยวิธีร่วมกันทำ เพราะเป็นการทำบุญที่ก่อให้เกิดความประหยัดและทำบุญได้บ่อยครั้ง”

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการจัดงานกฐินพระราชทาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้ทุกคน/สถาบันไปร่วมงานถวายผ้าพระกฐินที่วัด ซึ่งจากการศึกษาพฤติกรรมในการเข้าร่วมงานพบว่า ในปี 2558 มีกลุ่ม

ตัวอย่างไปร่วมพิธีดังกล่าวเพียง 157 ราย หรือ คิดเป็นร้อยละ 39.45 สาเหตุที่มีผู้ไปร่วมพิธีฯ ไม่มากอาจเป็นเพราะผู้บริหารของส่วนงานต่างๆ ไม่เห็นความสำคัญของการไปร่วม พิธีฯ เพราะได้ร่วมงานโดยการบริจาคเงินทำบุญไปแล้ว เป็นผลให้บุคลากรขาดแรงจูงใจที่จะไปร่วมพิธีฯ รวมทั้งการจัดงานตรงกับชั่วโมงเรียนของนักศึกษาและช่วงเวลาปฏิบัติงานของบุคลากร หากนักศึกษาและบุคลากรไม่มีภารกิจใดในพิธีการก็จะไม่ไปร่วมงาน ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมามหาวิทยาลัยจัดถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม และบริเวณชล การประกอบพิธีกรรมจะแล้วเสร็จภายใน 1 วัน โดยจัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ฉลององค์กฐินกับพิธีถวายผ้าพระกฐินในวันเดียวกัน จึงไม่มีกิจกรรมรื่นเริงที่จะดึงดูดให้คนไปร่วมงานเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นบุคลากรที่มีอายุน้อยและนักศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณีทอดกฐินและไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ศึกษาการอนุรักษ์และเผยแพร่ประเพณีการทอดกฐินของชุมชนเทศบาลตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี (เพชรรินทร์ คลังตระกูล, 2556, บทคัดย่อ) ซึ่งคนที่มีอายุในช่วงวัยทำงานยังขาดความเข้าใจเรื่องการทำบุญและไม่มีเวลาเพียงพอที่จะศึกษาข้อมูลและเข้าร่วมพิธีการต่างๆ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์การจัดงานให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาความพึงพอใจด้านประชาสัมพันธ์ที่พบว่าการประชาสัมพันธ์การจัดงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อและช่องทางที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ยังไม่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาและมีความต้องการให้

ปรับปรุงช่องทาง รูปแบบการนำเสนอสื่อ
ประชาสัมพันธ์

สำหรับข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควร
จัดบริการอาหารให้เพียงพอกับจำนวนผู้ไปร่วมงาน
และมีความเหมาะสมกับงานบุญนั้น มีความ
สอดคล้องกับผลการศึกษาคความพึงพอใจด้านการ
ต้อนรับและสิ่งอำนวยความสะดวกที่พบว่ากลุ่ม
ตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลางต่ออาหาร
และเครื่องดื่ม ทั้งนี้เพราะความคลาดเคลื่อนของ
จำนวนผู้ไปร่วมงานที่สำรวจได้ และอาหารที่จัดไว้
บริการเป็นอาหารคาวหวานที่มีส่วนผสมของเนื้อสัตว์
จึงเป็นงานบุญที่ยังมีการเบียดเบียนชีวิตสัตว์อยู่

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา

1. ทราบพฤติกรรมของนักศึกษาและ
บุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดลในการเข้าร่วมงานกฐิน
พระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล
2. ทราบระดับความพึงพอใจของนักศึกษา
และบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดลที่มีต่อการจัดงาน
กฐินพระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล
3. ทราบปัญหาและได้ข้อเสนอแนะในการ
พัฒนารูปแบบการจัดงานกฐินพระราชทานให้มีความ
เหมาะสมและสอดคล้องกับพฤติกรรมและระดับ
ความพึงพอใจของนักศึกษาและบุคลากรของ
มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการปรับปรุง
รูปแบบการจัดงานกฐินพระราชทานของ
มหาวิทยาลัยมหิดลดังนี้

1. ด้านประชาสัมพันธ์

จากการศึกษาพบว่าหนังสือเวียนเป็นช่อง
ทางการสื่อสารที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ดังนั้น

จึงควรพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีความทันสมัย
น่าสนใจ และเข้าใจง่าย จากการอภิปรายผลชี้ให้เห็น
ว่าการประชาสัมพันธ์ยังไม่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็น
นักศึกษา มหาวิทยาลัยควรมีการวางแผนการ
ประชาสัมพันธ์ให้มีระบบและเข้าถึงนักศึกษามากขึ้น
ด้วยการใช้สื่อแบบผสมผสาน โดยเลือกใช้ช่องทาง
ใหม่ๆ ที่มีความสอดคล้องกับความสนใจ ทักษะคิดและ
ค่านิยม รวมถึงความคุ้นเคยของนักศึกษา เช่น การใช้
ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social
Network) โดยการสื่อสารผ่านสื่อเว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต
เพชบุ๊ก เป็นต้น ซึ่งสามารถแพร่กระจายข่าวไปสู่
นักศึกษาได้เป็นจำนวนมากอย่างรวดเร็วภายใน
ระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน ตลอดจนมหาวิทยาลัยควร
ทำความเข้าใจกับองค์การนักศึกษา ได้แก่ สภา
นักศึกษา สโมสรนักศึกษา ชมรมพุทธศาสตร์ เป็นต้น
ให้เห็นความสำคัญของการจัดงานกฐินพระราชทาน
และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรให้
ความสำคัญกับสื่อกิจกรรมและการติดต่อสื่อสารที่มี
การชักจูงในลักษณะของการพบปะแบบซึ่งหน้า
(Face of Face) ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารสองทางที่
สามารถโน้มน้าวกระตุ้นเร้าความสนใจได้ง่ายขึ้น เช่น
การจัดนิทรรศการ การลงพื้นที่แห่งองค์กฐินไปยังวิทยา
เขตต่างๆ และชุมชนข้างเคียงเพื่ออบอกบุญให้ร่วม
อนุโมทนาและเชิญชวนไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินที่
วัด

2. ด้านอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวก

จากการอภิปรายผลชี้ให้เห็นว่า
มหาวิทยาลัยดูแลแจกจ่ายอาหารไม่เพียงพอกับความ
ต้องการ เนื่องจากความคลาดเคลื่อนของข้อมูล
จำนวนผู้ไปร่วมงาน ผู้วิจัยเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมี
การตรวจสอบยืนยันความถูกต้องกับส่วนงาน และ
ควรมีการสำรวจผู้ไปร่วมงานที่เป็นนักศึกษาด้วย
รวมทั้งเตรียมอาหารสำรองกรณีฉุกเฉินที่มีผู้ไป
ร่วมงานแบบไม่คาดคิดประมาณ 20% ของจำนวนที่

สำรวจได้ สำหรับประเภทอาหารนั้น มหาวิทยาลัย
ควรจัดอาหารให้เหมาะสมกับงานบุญ รวมถึงหลัก
ศีลธรรมข้อ “ปาณาติบาต” (ละเว้นจากการฆ่าสัตว์)
เช่น มังสวิวัติน เป็นต้น

3. การจัดรถบริการรับ - ส่งผู้เดินทางไปร่วม
พิธีถวายผ้าพระกฐิน

จากการอภิปรายผลชี้ให้เห็นว่าการกำหนด
จุดรับ - ส่งรถบริการเพียงจุดเดียวของวิทยาเขต
ศาลายาทำให้นักศึกษาและบุคลากรของส่วนงานบาง
แห่งไม่สะดวกในการเดินทางไปขึ้นรถบริการ
เนื่องจากส่วนงานตั้งอยู่ห่างไกลจากจุดรับ - ส่ง ผู้วิจัย
เห็นว่าควรเพิ่มจุดรับ - ส่งย่อย โดยให้รถบริการวิ่งวน
รับ-ส่งตามจุดที่กำหนด

4. ด้านการมีส่วนร่วม

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาและบุคลากร
ส่วนใหญ่ไม่ไปร่วมงานถวายผ้าพระกฐินที่วัด
โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาจะไปร่วมงานเฉพาะผู้ที่
ได้รับมอบหมายภารกิจในงานพิธีเท่านั้น ดังนั้น
มหาวิทยาลัยควรสร้างกลไกให้เกิดการมีส่วนร่วมเพื่อ
สนับสนุนให้นักศึกษาและบุคลากรของส่วนงานต่างๆ
เห็นความสำคัญและไปร่วมงาน โดยการแต่งตั้ง
ผู้บริหารของทุกส่วนงานร่วมเป็นคณะกรรมการจัด
งาน รวมทั้งควรจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมพิเศษ
เกี่ยวกับงานกฐินพระราชทานในลักษณะการจัดการ
ความรู้เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ สร้างความ
ศรัทธาและเรียกร้องความร่วมมือในการเข้าร่วมงาน
ตลอดจนขอความร่วมมือจากส่วนงานต่างๆ ในการ
หลีกเลี่ยงการจัดสัมมนา/การประชุมวิชาการ/กิจกรรม
ในวันเดียวกับที่มีการจัดงานกฐินพระราชทาน
นอกจากนั้นควรเปิดโอกาสให้องค์การนักศึกษามีส่วน
ร่วมในการจัดงาน ซึ่งนอกจากจะสามารถสร้าง
เครือข่ายที่เข้าถึงใกล้ชิดกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็น
นักศึกษาแล้ว ยังส่งเสริมให้นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์อัน
ดีกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัยและเกิดการชักจูง
เพื่อนนักศึกษาให้เข้าไปร่วมงานมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความ
อนุเคราะห์ของรองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ ศิริสร
วิโรจน์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและ
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนของ
การศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ คุณนิพนธ์
ครุฑศรีศรี ผู้อำนวยการกองบริหารงานทั่วไป ที่ได้
ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ อย่างดียิ่ง
ตลอดจนนักศึกษาและบุคลากรทุกท่านที่ให้ความ
ร่วมมือและเสียสละเวลาอันมีค่าในการกรอก
แบบสอบถามซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณชัยโรจน์ รอดเกลี้ยง
หัวหน้างานเลขานุการกิจและสภาคณาจารย์ และ
น้องๆ ในหน่วยงานประชุมและพิธีการ ผู้อยู่เบื้องหลัง
ความสำเร็จที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำและให้
กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2559). **สารสนเทศ 2559**
มหาวิทยาลัยมหิดล. กองแผนงาน
มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
พรทิพย์ วรกิจโกศาทร. (2530). **สี่ประชาสัมพันธ์**.
ในเอกสารการสอนชุดวิชาการการบริหาร
ประชาสัมพันธ์ (หน่วยที่ 1 - 7).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
พระมหาชัยนาท อรรถบุตร. (2542). **แรงจูงใจในการ**
เข้าวัดของคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธ
ศึกษากรณีวัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร
กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารองค์การ

บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกริก,
กรุงเทพมหานคร.
เพชรินทร์ คลังกระจุก. (2556). **ศึกษาการอนุรักษ์
และเผยแพร่ประเพณีการทอดกฐินของชุมชน
เทศบาลตระการพิชผล อำเภอตระการ
พิชผล จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์
พุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขา
พระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.**

สมภพ มหาศีตะ. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อการ
ตัดสินใจทำบุญของพุทธศาสนิกชนในเขต
เทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี.
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป.
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี**
อนุกุล คลังบุญครอง และพละ เขาวรัตน์. (2531).
ทัศนคติของชาวชนบทอีสานต่อการทำบุญ.
ขอนแก่น: คณะเกษตรศาสตร์,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น